

Financováno
Evropskou unií

JUSTIČNÍ
AKADEMIE

Soudní dohled jako efektivní nástroj ochrany dětí

Justiční areál Na Mičáncích

20. 5. 2026

JUDr. Jeroným Tejc

Ministr spravedlnosti

Mgr. Ludmila Vodáková

Ředitelka Justiční akademie

Mgr. Eva Holubcová

Ministerstvo práce a sociálních věcí

CO JSME CHTĚLI ZMĚNIT A PROČ

Mgr. Terezie Pemová

Metodička soudní sociální práce Justiční akademie

Pilotní projekty

Čtyři soudy, čtyři témata, jeden cíl:
lepší podpora dětí a rodin

OS Teplice

 Podpora prvorodiček –
uživatelůk návykových látek

 3,7 soudce

 nápad 36

 soudní sociální pracovníce

OS Český Krumlov

 Dohled nad výkonem
ústavní výchovy

 3 soudkyně

 nápad 30,2

 asistentka soudce
+ soudní sociální pracovníce

OS Praha 10

 Záškoláctví

 5,5 soudce

 nápad cca 30

 soudní sociální pracovníce
(po ½ projektu)

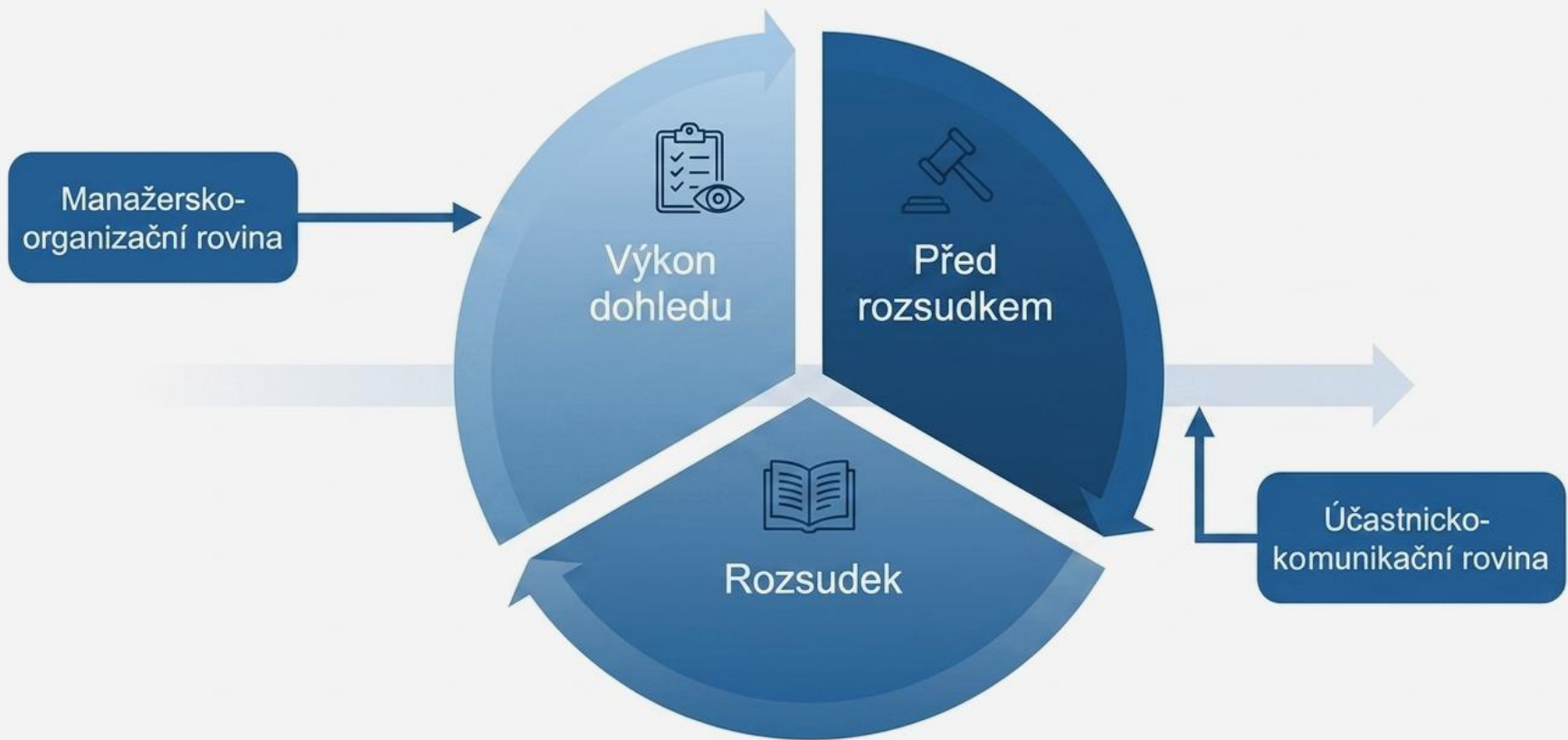
OS Kroměříž

 Participace dětí
v dohledových řízeních

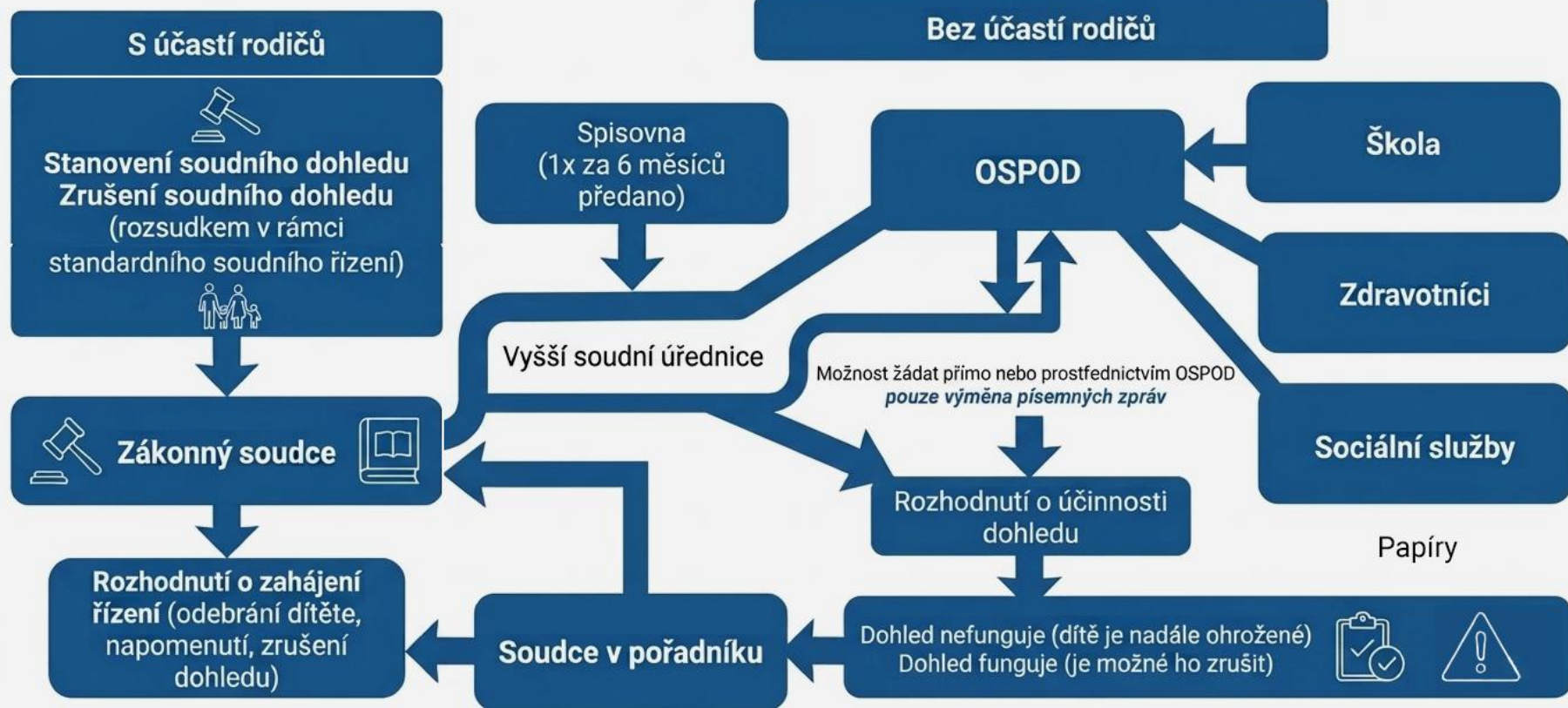
 3,5 soudce

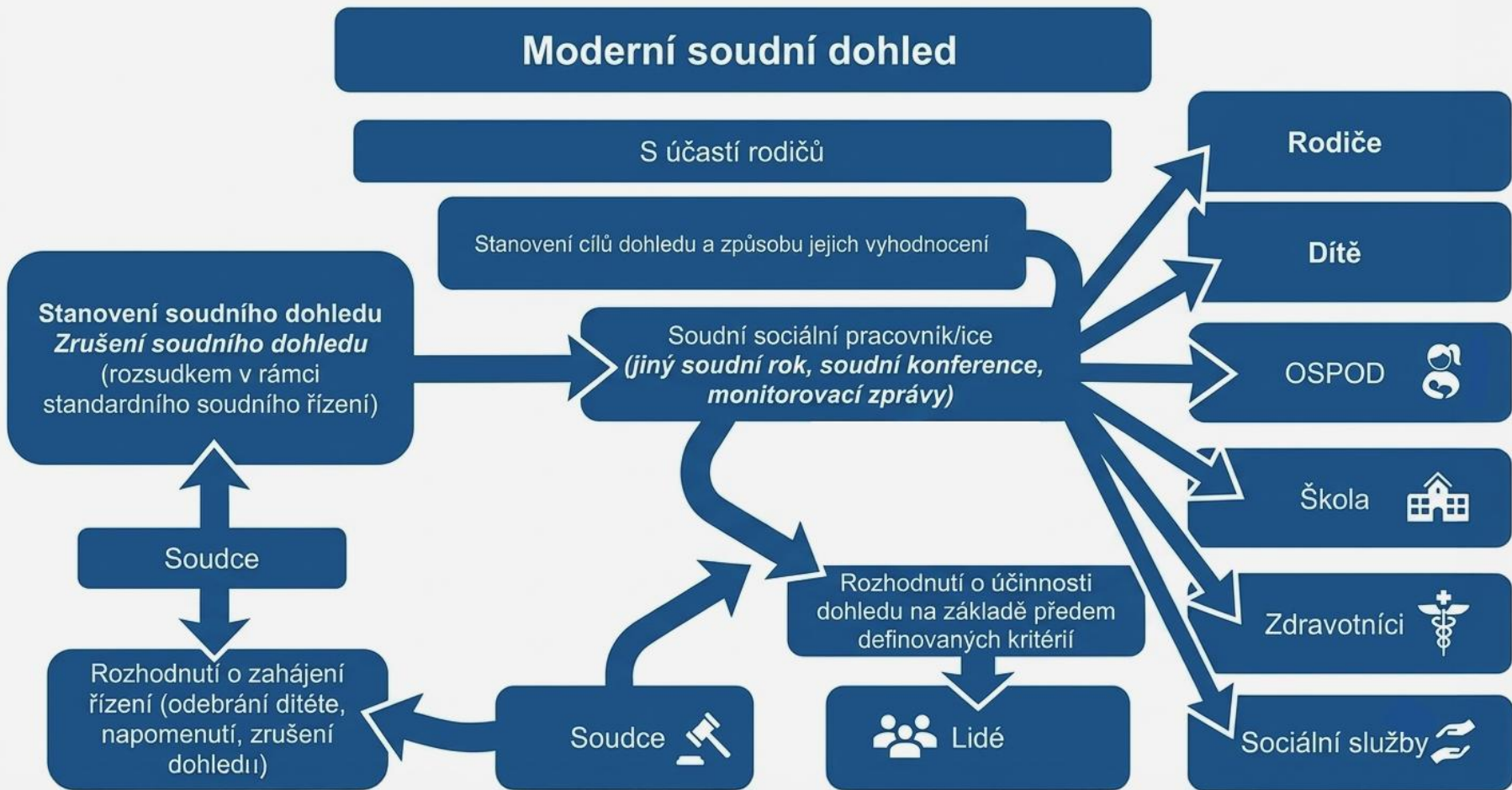
 nápad cca 40

 3 VSÚ, 1–2 asistenti
soudní sociální pracovník

Současný stav

Moderní soudní dohled

S účastí rodičů

Stanovení cílů dohledu a způsobu jejich vyhodnocení

Stanovení soudního dohledu
Zrušení soudního dohledu
(rozsudkem v rámci
standardního soudního řízení)

Soudce

Rozhodnutí o zahájení
řízení (odebrání dítěte,
napomenutí, zrušení
dohledu)

Soudní sociální pracovník/ice
(jiný soudní rok, soudní konference,
monitorovací zprávy)

Soudce

Rozhodnutí o účinnosti
dohledu na základě předem
definovaných kritérií

Lidé

Rodiče

Dítě

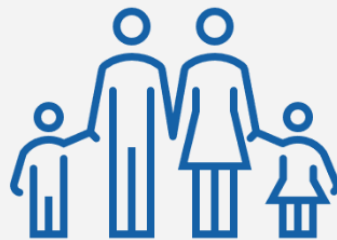
OSPOD

Škola

Zdravotníci

Sociální služby

Decision – making process

ROZSUDEK

Proč se něco děje teď
(rozumím příčinám?)

Proč se má něco dít jinak
rozumí nutnosti změny
ten, kdo se má změnit?

Kdo další může ještě
přispět k pochopení

Co se má změnit?

Jak obtíže vnímají ti,
kterých se týkají

Jak dosáhneme
změny

Koho se obtíže týkají

Kdo může pomoci s
řešením

Co se děje

Jak poznáme, že se
obtíže zmenšily (zmizely)

Před
rozsudkem

Po
rozsudku

Bc. Dana Salačová

Designérka služeb a marketérka

Chtěli jsme změnit způsob přemýšlení o soudních dohledech

- Nástroje máme
- Posun od rozhodování
- K řešení příčin

Semínka změn, které vydrží

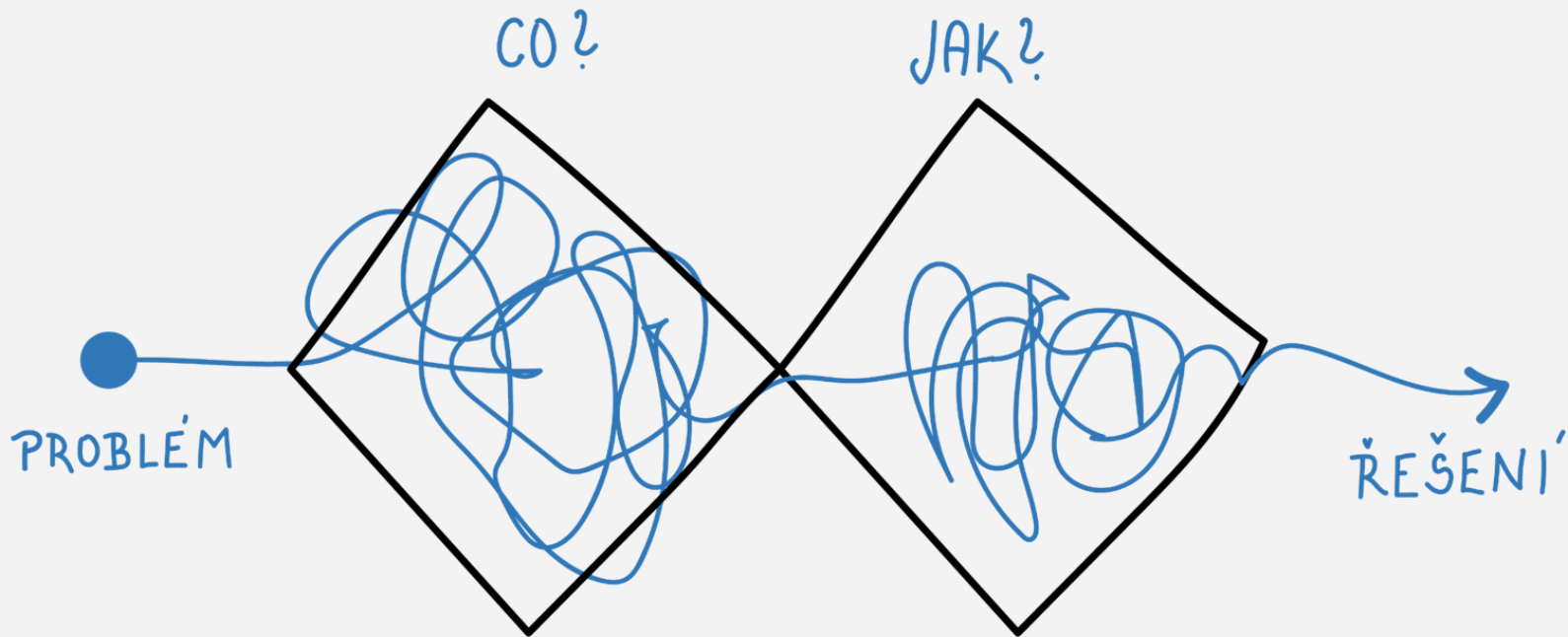
- Zvenčí – nevím proč, nevidím dopad, jen vykonávám
- Zevnitř – aktivně měním, mám motivaci

Změny děláme s těmi, pro které je tvoříme

- Stejný princip začaly aplikovat i soudy

DESIGNOVÝ PROCES

Vybírali jsme soudy s chutí se učit

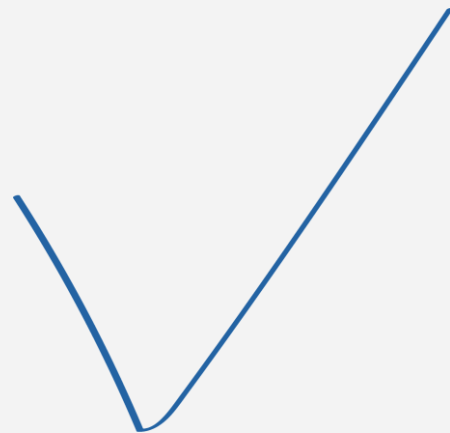
- Učili se vzájemně s ostatními soudy
- Dostali mentory specialisty zevnitř problému
- Učili se novým nástrojům
- Seznamovali se se zahraniční praxí

Společná setkání jako milníky

- Zlomový 3denní workshop 3/25
- Osvojení technických dovedností 6/25
- Sdílení zkušeností mezi soudy 12/25
- Závěrečná konference 5/26

Pravidelné retrospektivy

- Společná reflexe každé 2 měsíce
- Co funguje, s čím přestat
- Sběr dat o změně mindsetu
- Udržení energie
- Podpora pro soudy

Soudy nám ukázaly, že změna je možná

„Máme nastartované funkční soudní dohledy,
které mohou inspirovat ostatní.

Jako designérka jsem na náš tým opravdu hrdá.“

OD VIZE K REALITĚ

Okresní soud v Teplicích

Mgr. Lenka Obořil Dutá
Mgr. et Bc. Radka Pernerová

Soudní dohled je efektivní nástroj na ochranu dětí

- Multidisciplinární přístup k ochraně dětí
- Prohlášení o spolupráci
- Identifikace podmínek dohledu

Nečekáme, až se něco stane

- Terapeutická justice
- Proaktivní přístup všech aktérů
- Nemocnice – OSPOD – soud
- Rychlá návaznost kroků

Spolupracujeme s mnoha subjekty

- Nemocnice – porodnice
- Pediatři a specialisti
- OSPOD
- Adiktologická zařízení
- Sociálně aktivizační služby
- Další nepostradatelné subjekty

Intenzivní spolupráce od začátku

- Porodnice identifikuje riziko
- Zdravotní soc. pracovníce přivádí adiktologa a informuje OSPOD a soud
- Motivuje matku a předává kontakty

Soud nařídí JSR/ÚJ rozsudek

- OSPOD připravuje matku na JSR, identifikuje vhodnou SAS, podává podnět k soudu
- Už 2–3 týdny od podnětu soud stanoví dohled

Pracujeme s rodičem aktivně

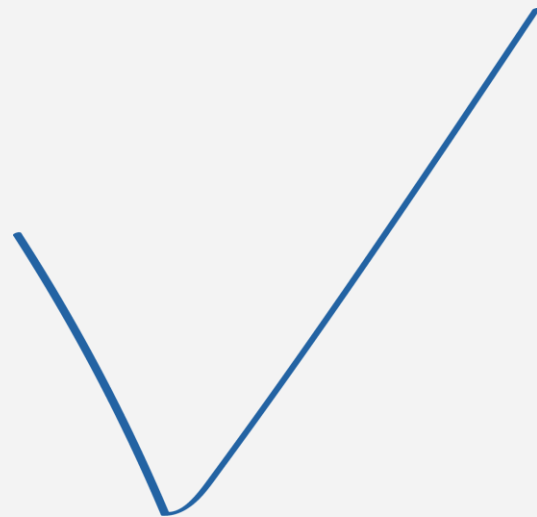
- Edukujeme
- Motivujeme
- Dáváme zpětnou vazbu
- Pohotově reagujeme
- Narušené rodičovské kompetence

Co jsme se naučili

- Aktivizace rodiče → lepší prospívání dítěte
- Máme podklady k rozhodnutí
- Když vše ostatní selhává, dohled už mnoho nezmůže

Nařízení dohledu je začátek

- Neprodlený vstup soudu
- Soudce jako case manager
- Přizpůsobit rozvrh práce

Počítá se každá snaha

„Nezachráníme každé dítě.
I dílčí nebo dočasná změna
u rodiče je důležitá.“

Okresní soud v Českém Krumlově

Mgr. Radka Círková, JUDr. Eva Rožboudová
Mgr. Marcela Hromádková, Mgr. Martina Dvořáková

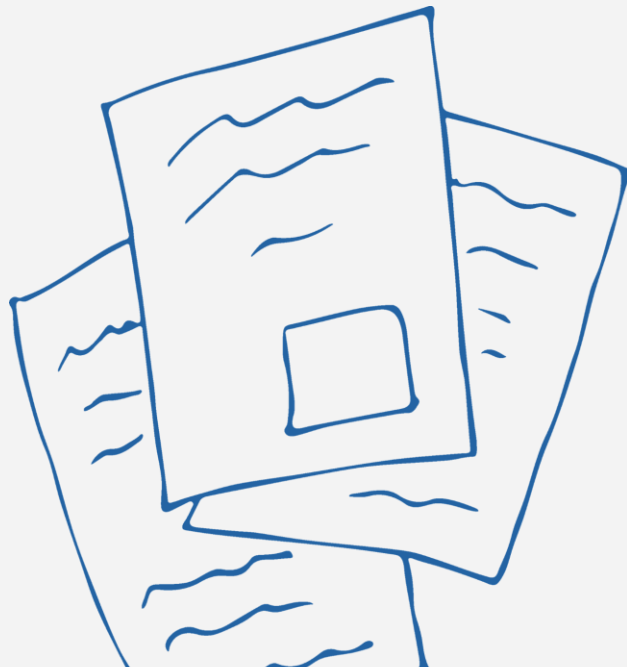
Multidisciplinární tým je extrémně důležitý

- OSPOD
- ICOS, o.p.s.
- SVP Spirála
- DD, DDÚ Homole, SVP...

DŘÍVE: Dohledy jsme hodnotili jen podle zpráv

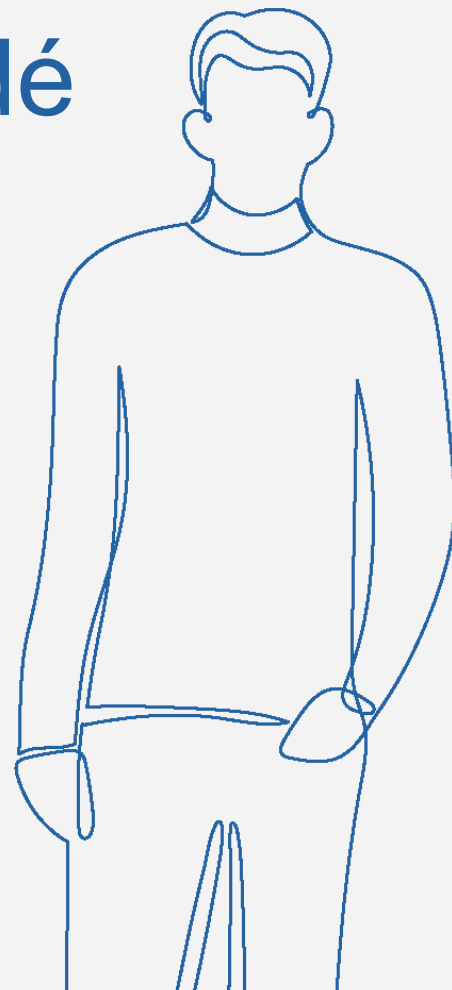
1. PM rozsudek
2. Spis založen na 6 měs.
3. Dotazy OSPOD/DD/rodiče

POTÉ: Ze spisu se stali lidé – a to změnilo všechno

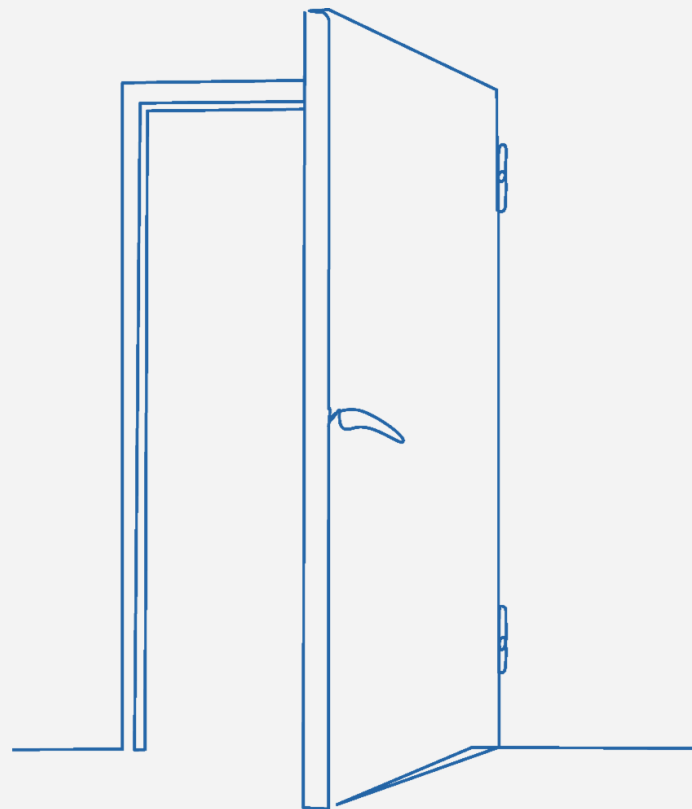
1. Asistent/VSÚ přebírá spis
2. Zaměřuje se na důvody
3. Mluví s lidmi – soudní konference

Soudní konference jsou dobrovolné

- První svolá soudce
- Úkon sui generis
- Nejde o jednání ani JSR
- Další vede asistent bez soudce

Vracíme zodpovědnost do rodiny

- Rozsudek není pro celý život
- Dítě ví, co a proč se děje
- Hledá se řešení pro dítě v rodině
- Nevnučujeme řešení zvnějšku

Obrovská změna, kteřá dává smysl

- Dítě ví, že někoho zajímá
- Rodina má život ve svých rukou
- Máme prostor pro ty,
kdo nás opravdu potřebují

Ústavní výchova a dohled – všichni vědí, proč

- Místo čtení zpráv osobní setkání se všemi zúčastněnými
- Rodiče i dítě navrhnou plán řešení
- Všichni vědí, proč ÚV/dohled a jak je zrušit

Dítě ví, že se o něj zajímáme

- A to znamená mnoho,
i když se nevrátí do rodiny
- Lukášek (2013)

Změna je dlouhá

– i malé posuny mají význam

- Přímý kontakt ukáže posun, který jsme ze zpráv neviděli
- Gabriela (4 roky)
- Ale počítáme s tím, že část rodin nepřistoupí k práci aktivně

Víme, že jsme udělali maximum

- Úsilí a čas na začátku se vyplatí
- Dítě ví, že se o něj zajímáme
- Ne vše dokážeme změnit
- Rodiny o soudní konference stojí

Dohled s obličejem má smysl

„Nebojte se toho. Vyplatí se to – vám, dětem, rodině.

Už jen participace dětí je obrovský úspěch.

Nečekejte zázraky, každý posun se počítá.“

OD VIZE K REALITĚ

Obvodní soud pro Prahu 10

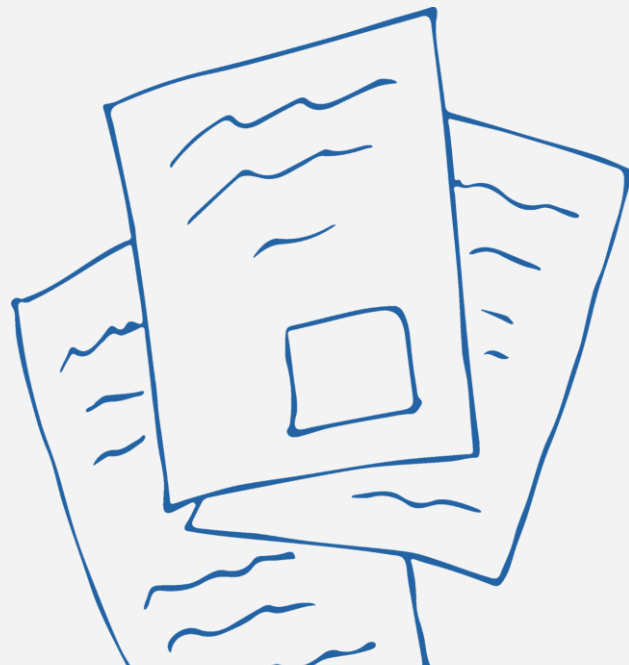
Mgr. et Mgr. Hana Čiberová
Mgr. Tereza Zelinová

Naše téma: záškoláctví

- Jak realizovat soudní dohled, abychom předešli nařízením ústavní výchovy?

Analyzovali jsme příčiny

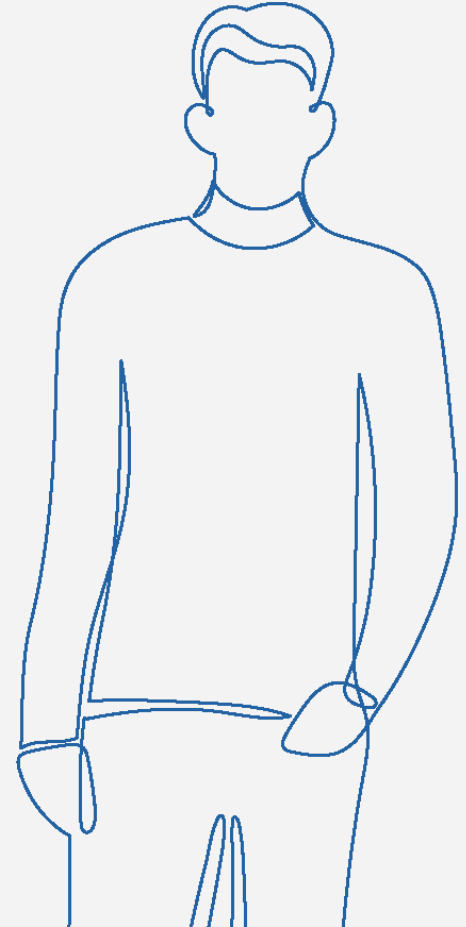
- Jaké jsou příčiny záškoláctví?
- Jaké jsou možné intervence?

Zmapovali jsme aktéry

- Kdo jsou jednotliví aktéři?
- Jaké mají kompetence?

Pravidelná setkání a kulaté stoly

- Obvodní státní zastupitelství
- Soudní sociální pracovník
- 4 sociální služby
- Středisko výchovné péče Klíčov
- 3 orgány sociálně-právní ochrany dětí

Vznikla nová funkce

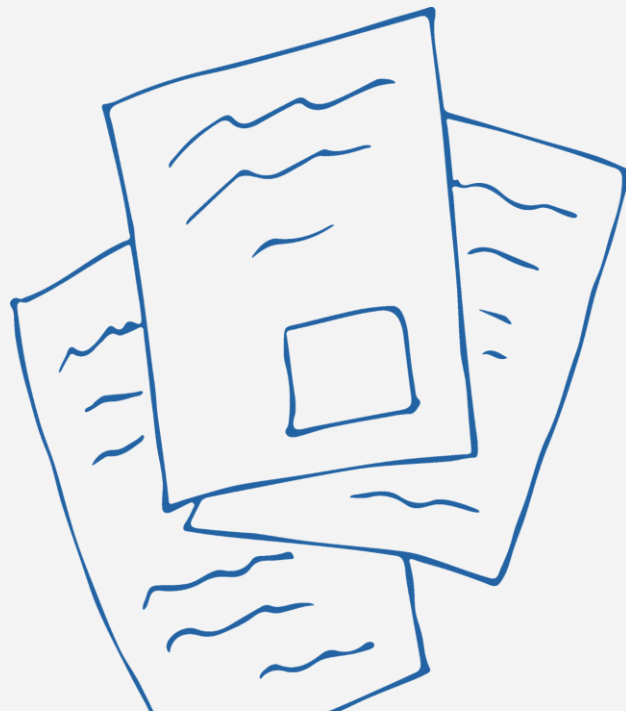
- Zřídili jsme funkci soudního sociálního pracovníka

Nastavili jsme proces

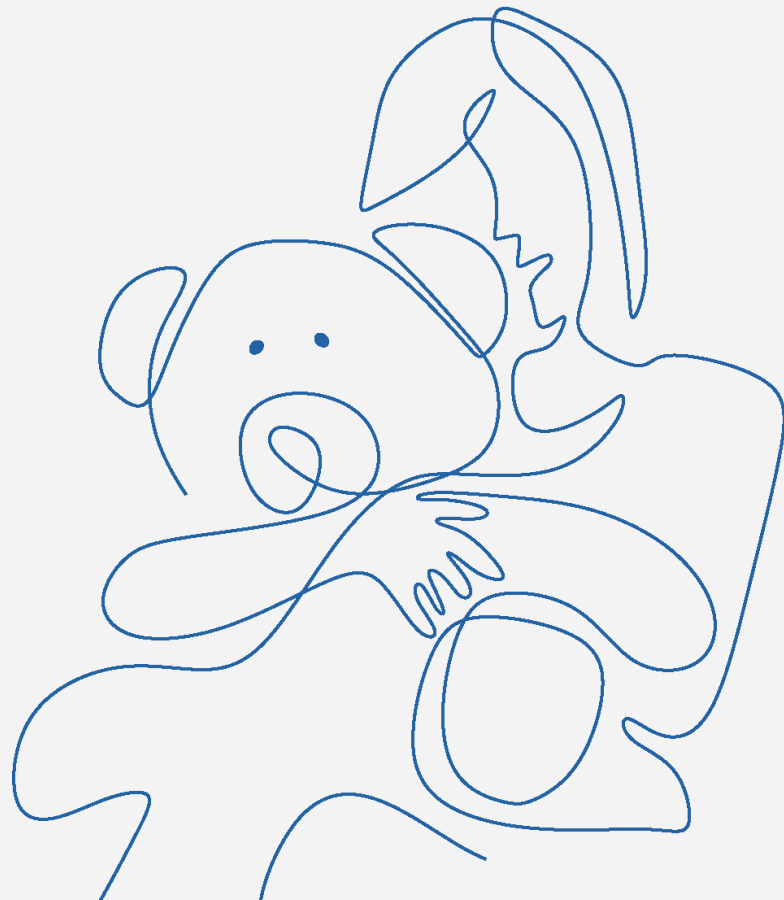
- Všechny kroky soudního řízení o soudním dohledu

Skutečný příběh

- Jana (15 let)

Změna přijde jen při spolupráci

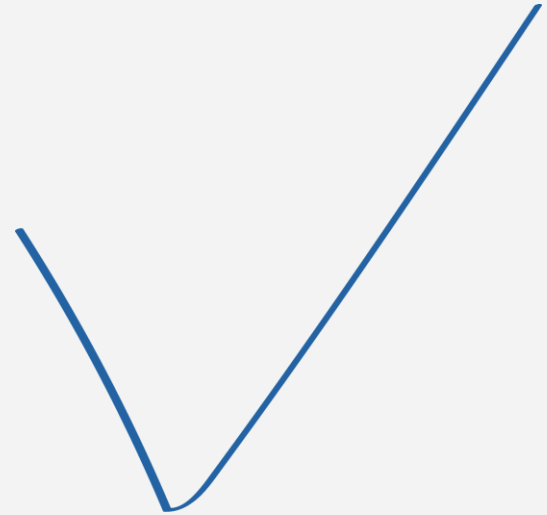

- Rodina i dítě musí být aktivní
- Srozumitelné cíle
- Soudnímu jednání nerozumí
- Osobní kontakt je lepší než písemný

V organizacích jsou lidé na správných místech

- Leccos už funguje
- Soud o tom neví
- Ostatní neví, že to soud zajímá

Uvedeme vše v praxi

- Nové postupy i na jiná řízení
- Zapojíme školy
- Sdílíme poznatky dalším soudům
- Sítujeme sociální služby

Rozsudek je teprve začátek

„Pokud chcete podnítit reálnou změnu v životě dítěte, věnujte řízení pozornost a energii. K té změně přispějete.“

Okresní soud v Kroměříži

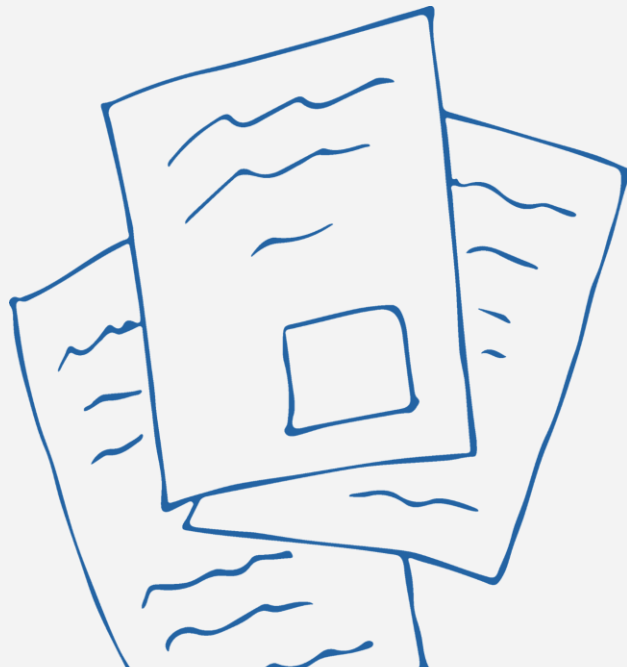
Mgr. Petr Suchánek, Mgr. Petra Vidmuchtová,
Mgr. Pavel Juran

Téma: děti s výzvou

- Dohled podle § 925 odst. 1 písm. b) občanského zák.

Formalistický přístup byl neefektivní

- Nařízení dohledu
- Zpráva od OSPOD po 3/6 měs.
- Bez kontaktu s dětmi

Spolupráce je důležitá

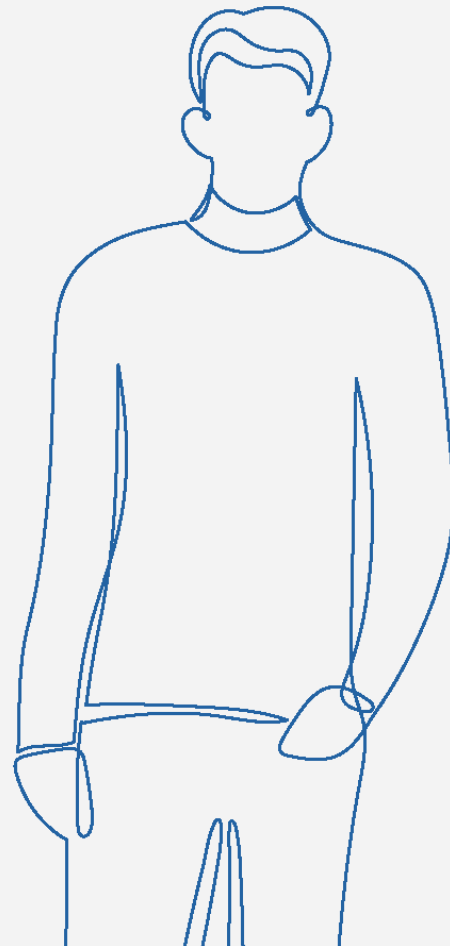
- OSPOD
- Psychologové
- Mediátoři
- Policie ČR
- OS Vsetín

Slyšení dětí

– je dnes běžné

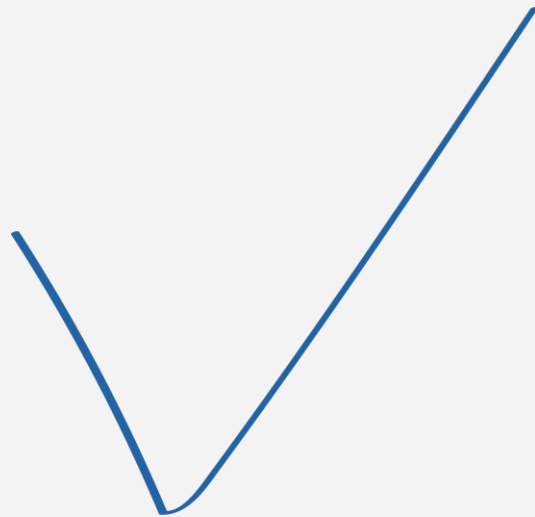
- Cíle dohledu kontroluje soudní sociální pracovník a OSPOD
- Slyšení dětí pravidelně zdokonalujeme

Co se nám osvědčilo při slyšení

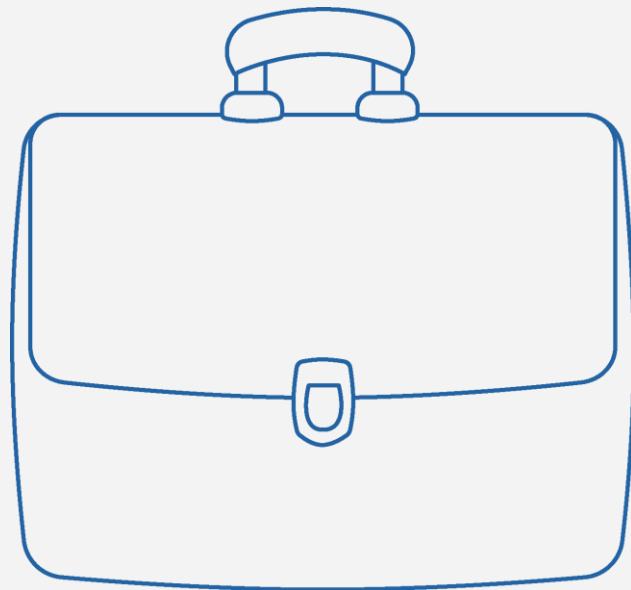
- Sbíráme know how
- Vybíráme vhodné prostředí
- Používáme interaktivní techniky
- Informačně bohatý zápis
- Budujeme důvěru s dítětem

Co jsme se naučili o slyšení dětí

- Dává smysl i u dohledu
- Může probíhat mimo soud
- Nemusíme vynálezat kolo

Klepejte, bude vám otevřeno

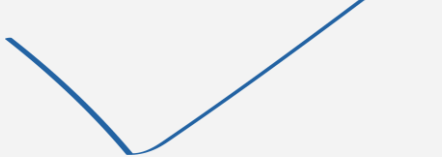
„Zkušeností i zkušených je spousta.

Je potřeba je oslovit.“

Jaké pomůcky můžeme při dohledu využít

- Pro dítě 21
  - Vyhodnocení (ne)naplnění potřeb dětí
  - Vyhodnocení (ne)kompetence pečujících osob
  - Časová osa – možnost evidovat intervence v reálném čase
  - Nástroje ochrany před domácím násilím (POOD) – Čeklist a Riskmapa
-

Diskuse

Mgr. Martin Beneš - dětský ombudsman

Mgr. Vladimír Polák, místopředseda KS Ústí nad Labem

Mgr. Terezie Pemová, metodička Justiční akademie

A jak dál?

Pilotní projekty

---

a další soudy se přidávají...

 OS Teplice

 OS Praha 10

 OS Vsetín

 OS Jeseník

 OS Uherské Hradiště

 OS Litoměřice

 OS Kroměříž

 OS Český Krumlov

 OS Most

 OS Kladno

 OS Domažlice

 OS Plzeň – město

 OS Příbram

 OS Chrudim

Závěrečné slovo

Děkujeme!